

Työ- ja Elinkeinoministeriö
Kirjaamo
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö TEM/1827/03.01.01/2013

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tilintarkastuslain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää Finanssivalvonnalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi tilintarkastuslain muuttamisesta. Finanssivalvonta esittää kunnioittaen lausuntonaan seuraavaa.

Ehdotus liittyy valtioneuvoston tehostettuun toimintaohjelmaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjumiseksi. Toimintaohjelman tavoitteena on vähentää harmaata taloutta ja talousrikollisuutta sekä tukea laillista yritystoimintaa ja tervettä kilpailua. Finanssivalvonta pitää ehdotuksen taustalla olevia tavoitteita kannatettavina.

Esitysluonnoksen mukaan sen tarkoituksena on kannustaa tilintarkastettavia yhteisöjä ja säätiöitä ryhtymään toimenpiteisiin säännösten tai määräysten vastaisen menettelyn tultua ilmi. Lisäksi esitysluonnoksen mukaan sen tavoitteena on vahvistaa tilintarkastajan itsenäistä ja riippumatonta yhteisöoikeudellista asemaa. Ehdotus esitetään perustuvan soveltuvin osin EU:n tilintarkastusasetuksen säännökseen tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuudesta yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen (jäljempänä PIE-yhteisöt) tilintarkastuksissa.

Finanssivalvonta katsoo, että ehdotuksen analyysit kansainvälisestä kehityksestä, nykytilasta ja taloudellisista vaikutuksista ovat vähäisiä siltä osin, kun EU:n tilintarkastusasetuksen vaatimuksia sovellettaisiin kansallisesti asetuksen soveltamisalaa laajemmin. Ehdotuksessa ei ole riittävästi avattu sitä, miten ehdotukset vaikuttaisivat ennaltaehkäisevästi harmaaseen talouteen ja talousrikollisuuteen. Lisäksi Finanssivalvonnalle jää epäselväksi, miten ehdotetuilla säännöksillä ylipäänsä voidaan vahvistaa tilintarkastajan itsenäistä ja riippumatonta yhteisöoikeudellista asemaa.

Riittäväillä perusteilla on Finanssivalvonnan mielestä merkitystä ensinnäkin siitä syystä, että ehdotukset vaikuttavat tilintarkastuksen luonteeseen. Jotta ehdotuksella olisi mahdollisimman ohjaava vaikutus, tulisi sen olla hyvin perusteltu. Finanssivalvonta katsoo, että PIE-yhteisöjen ja muiden kuin PIE-yhteisöjen tilintarkastukset eroavat lähtökohdiltaan sen verran olennaisesti, että analyysiä olisi tullut syventää erottaen nämä kaksi ryhmää selvemmin toisistaan.

Riittäväillä perusteilla on Finanssivalvonnan mielestä merkitystä myös siitä syystä, että ehdotuksella on tilintarkastus- ja muita kustannuksia lisäävä vaikutus. Vaikutusarviointia tulisi Finanssivalvonnan mielestä tarkentaa.

Finanssivalvonta kiinnittää huomiota myös siihen, että IESBA (International Ethics Standards Board for Accountants) käy parhaillaan globaalia keskustelua tilintarkastajan roolista väärinkäytöstapauksissa. Erityisesti keskustellaan siitä, mitä on perusteltua pyytää tilintarkastajaa tekemään yleisen edun puitteissa väärinkäytöstapauksissa. Kansainväliset linjaukset on Finanssivalvonnan mielestä syytä ottaa huomioon vähintäänkin PIE-sääntelyn osalta.

Yksityiskohtaisia lakiehdotuksia tulisi Finanssivalvonnan mielestä tarkentaa tiettyjen keskeisten kohtien osalta. Kyseisten lakikohtien tarkoituksenmukaisuutta on tällä hetkellä vaikea arvioida. Finanssivalvonta on tunnistanut tällaisiksi asioiksi muun muassa ilmoitusvelvollisuuden laajentamisen muuhun kuin lakisääteiseen tilintarkastukseen, toimivaltaisen viranomaisen määrittelyn eri tilanteissa sekä vahingonkorvaussäännösten sisällön.

Yhteenvedona Finanssivalvonta toteaa, että asia vaatisi jatkovalmistelua. Lisäksi Finanssivalvonta katsoo, että mahdollinen lakiehdotus olisi hyvä saattaa voimaan samanaikaisesti EU:n tilintarkastusasetuksen kanssa, jotta muutoksista muodostuisi selkeä kokonaisuus sekä tilintarkastusammattikunnan että tarkastuskohteiden kannalta.

Finanssivalvonnan mielestä salassapitovelvoitteen poistamista rikosepäilytapauksissa tulisi miettiä yhtenä etenemistapana, koska jo sillä voi olla positiivisia vaikutuksia harmaan talouden ja väärinkäytösten estoon. Muutos voisi olla toteutettavissa EU:n tilintarkastusasetuksen voimaan tuloa nopeammalla aikataululla.

30.6.2014

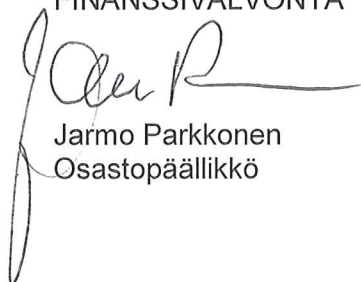
FIVA 16/01.01.00/2014

Julkinen

Muita huomioita

Finanssivalvonta pitää hyvänä, että ehdotuksella päivitetään viittaukset julkiseen kaupankäyntiin uuden arvopaperimarkkinalainsäädännön mukaisiksi viittauksiksi säänneltyyn markkinaan. Ehdotettuun 37 §:ään sisältyy viittaus muihin kuin oman pääoman ehtoihin arvopapereihin, joka olisi vastaavasti hyvä muuttaa uuden arvopaperimarkkinalainsäädännön mukaisesti termiksi ”muu kuin osakesidonnainen arvopaperi”.

FINANSSIVALVONTA

Jarmo Parkkonen
Osastopäällikkö

Tiina Visakorpi
Toimistopäällikkö